

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

щодо виконання Регіональним центром з надання безоплатної вторинної
правової допомоги у Закарпатській області

річного плану діяльності на 2021 рік у III - му кварталі

ЗМІСТ:

РОЗДІЛ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками.....	2
[1.1] Суб'єкти відповідного права мають рівний доступ до БПД.	2
[1.2] Клієнти отримують якісні послуги безоплатної правової допомоги.....	5
[1.3] Люди у територіальних громадах мають кращі можливості для реалізації своїх прав	8
[1.4] Система безоплатної правової допомоги є незалежною, клієнтоорієнтованою, інноваційною, ефективною.	10

РОЗДІЛ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

[1.1] Суб'єкти відповідного права мають рівний доступ до БПД.

15 вересня фахівці Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області та Мукачівського місцевого центру провели правопросвітницький захід для студентів-правників у ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж» на тему «Право на безоплатну правову допомогу».

У межах заходу директор Мукачівського місцевого центру Костянтин Молнар розповів студентам, що система безоплатної правової допомоги працює в Україні вже 10 років. Прийняття Закону України «Про безоплатну правову допомогу» з подальшим утворенням Координаційного центру з надання правової допомоги, регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Так, з 1 січня 2013 року розпочали свою діяльність регіональні центри з надання БВПД, на яких покладено функцію надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі затриманим, підозрюваним, обвинуваченим та засудженим до покарання, пов'язаного з позбавленням волі, а також у справах про адміністративні правопорушення особам, щодо яких застосовано адміністративне затримання або адміністративний арешт.

Заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Закарпатській області Лариса Фучко розповіла студентам про реалізацію проекту: «Програми відновлення для неповнолітніх, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення» на Закарпатті. Фахівець наголосила, що програму відновного правосуддя для неповнолітніх можна зреалізувати за наступних умов: наявність потерпілої сторони; неповнолітній вперше вчинив злочин невеликої або середньої тяжкості; визнання ним факту вчинення злочину; неповнолітній та потерпілий дали згоду на участь у цій програмі. Якщо неповнолітній відшкодує збитки і примириться з потерпілим, успішно пройде етап ресоціалізації, тоді він може бути звільнений від кримінальної відповідальності.

У рамках Дня кар'єри, на запрошення партнерів [#Ужгородськийміськийцентрзайнятості](#), начальник відділу комунікації та правопросвітництва Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Оксана Дудаш взяла участь у Дні кар'єри, у рамках якого провела

інформування учасників заходу про можливості, які їм можуть надати у центрах та бюро правової допомоги на Закарпатті.

Фахівець інформувала численних відвідувачів ярмарку – осіб, які перебувають на обліку у центрі зайнятості, про те, що кожен з них має право на отримання безоплатної первинної правової допомоги -

консультації, роз'яснення, складання заяв, скарг, інших документів окрім процесуального

характеру, а також законодавчо визначені категорії осіб - на представництво інтересів у судах, перед органами державної влади тощо.

Присутні дізналися і про реалізацію програми прискорення приватних інвестицій у сільське господарство, у рамках якої система БПД проводить посилену інформаційну кампанію із земельних питань. Йшлося і про інші проєкти. Зокрема, "Волонтер БПД" та "Відновне правосуддя для неповнолітніх".

Всі бажаючі отримали інформаційні буклети правового характеру із зазначеними контактами центрів та бюро правової допомоги на Закарпатті.

3 серпня начальник відділу комунікації та правопросвітництва Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Оксана Дудаш та директор Ужгородського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Михайло Давиденко і заступник начальника відділу правопросвітництва та надання БПД Марія Рішко провели правопросвітницький захід на тему «Надання БПД. Працевлаштування молоді в Україні» на базі Ужгородської районної філії Закарпатського обласного центру зайнятості.

Фахівці ознайомили учасників заходу із порядком отримання безоплатної правової допомоги, розповіли, які категорії осіб мають таке право, а також відповідали на питання. Також зазначили, що Кодекс законів про працю України регулює трудові відносини всіх працівників, у тому числі молоді, сприяючи зростанню продуктивності праці, поліпшенню якості роботи, підвищенню ефективності суспільного виробництва і піднесенню на цій основі матеріального і культурного рівня життя трудящих, зміцненню трудової дисципліни і поступовому перетворенню праці на благо суспільства в першу життєву потребу кожної працездатної людини. Законодавство про працю встановлює високий рівень умов праці, всемірну охорону трудових прав працівників.

Працевлаштування молоді з інвалідністю здійснюється в межах нормативів робочих місць для забезпечення працевлаштування інвалідів, визначених згідно із Законом України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" та ін.

О.Дудаш ознайомила присутніх із діяльністю Регіонального центру з надання БВПД та з пілотними проєктами системи БПД.

19 серпня, з нагоди відзначення 30-річчя Незалежності України фахівці Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області та Ужгородського місцевого центру разом та Ужгородської центральної міської бібліотеки провели правопросвітницький захід на тему: «Захист свобод людини і громадянина» для бібліотечних працівників та відвідувачів. Фахівець бібліотеки А.Гузак зробила короткий екскурс в історію становлення Незалежності України, зупинившись на окремих важливих подіях та датах становлення держави.

Працівники бібліотеки підготували відеоролик про найяскравіші історичні факти з історії України: «Квітуй Україно, багата і щедра земля!»

Про основні здобутки правової держави, а саме гарантії дотримання прав людини та їх захисту, закріплені як в національних, так і в міжнародних нормативних актах, присутніх поінформував

директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Михайло Давиденко. Фахівець зазначив, що частиною п'ятою статті 55 Конституції України, кожному гарантується захист своїх прав, свобод та інтересів від порушень і протиправних посягань будь-якими не забороненими законом засобами. Прийняття Закону «Про безоплатну правову допомогу» є також одним із вагомих свідчень про те, що Україна відбулася, як незалежна демократична держава.

Начальник відділу комунікації та правопросвітництва Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Оксана Дудаш проінформувала присутніх про безоплатну правову допомогу в кримінальних та адміністративних затриманнях. Окрім того, фахівець ознайомила присутніх із реалізацією проєкту «Волонтер БПД» та запросила бажаючих долучатися до волонтерства.

На Закарпатті повним ходом іде реалізація пілотного проєкту "Програма відновного правосуддя для неповнолітніх, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення". Наразі в області вже налічується 9 справ, в яких успішно застосовано програму відновлення.

З метою ефективної реалізації програми директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець та заступник директора Лариса Фучко **15 вересня** провели робочу зустріч із начальником філії ДУ "Центр Пробації" в

Закарпатській області Віталієм Муралем. Сторони обговорили важливі аспекти реалізації проєкту на Закарпатті, питання співпраці двох структур та деякі проблемні питання. Зокрема, йшлося про залучення психолога Центру пробації для участі у ресоціалізаційній роботі з правопорушником.

"Кращі практики захисту від домашнього насильства" - під такою назвою **8 вересня** в Ужгороді відбулася панельна дискусія, організована Асоціацією жінок-юристок України "ЮрФем". Участь у заході взяли директори Департаменту соцзахисту населення Закарпатської ОДА Віктор Мацола, обласного центру соціальних служб- Ольга Травіна, обласного центру соціально-психологічної допомоги - Олександра Мельничук, Центру гендерної освіти при УжНУ - Мар'яна Колодій, голова Ужгородського міськрайонного суду Віктор Данко, представники Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Марія Бецко та Вікторія Чепка, Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області - Оксана Дудаш, фахівці Закарпатської обласної прокуратури, управління Нацполіції, адвокатів та ін. Захід відбувся за модерування правозахисниці Євгенії Мелеш та голови ЮрФем Христини Кіт.

У межах заходу йшлося про протидію та запобігання домашньому насильству на Закарпатті. За офіційними даними, в області цього року надійшло на 6% менше звернень щодо насильства, порівняно з минулим роком. Проте 12 з них - вчинення насильства щодо дітей, 211 - щодо жінок. Обнадіює, що цього року область отримала субвенцій з державного бюджету на створення 4 шелтерів - притулків для осіб, які стали жертвами домашнього насильства. Фахівець центру поінформувала, що всі особи, які стали жертвами домашнього, гендерно зумовленого або інших видів насильства, мають право на захист інтересів за рахунок держави.

[1.2] Клієнти отримують якісні послуги безоплатної правової допомоги.

28 вересня в Закарпатській обласній прокуратурі відбулося засідання круглого столу на тему «Проблемні питання щодо реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», за участі ювенальних прокурорів окружних прокуратур, представників Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області та адвокатів-посередників.

Учасники засідання обговорили важливі питання щодо подальшої реалізації проєкту на Закарпатті. Директор Регіонального центру Василь Попадинець зазначив, що з 2020 року в усіх областях України розпочалася реалізація

пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення». Відновне правосуддя – це процес, в ході якого всі сторони, залучені до події злочину, приймають спільне рішення про те, як можна виправити наслідки того, що сталося, і запобігти повторенню подібного в майбутньому. І чи не найголовніше – дати шанс неповнолітньому, який вперше скоїв неважкий проступок, не потрапити за ґрати, а пройти ресоціалізацію та повернутися до нормального життя.

Координатор проєкту в області Лариса Фучко представила результати реалізації пілотного проєкту. В Україні за 8 місяців цього року згоду на участь у програмі відновного правосуддя дали 108 неповнолітніх осіб, укладено 74 угоди про застосування, 41 неповнолітнього звільнено від кримінальної відповідальності.

На Закарпатті наразі укладено 10 угод про застосування програми, дві з яких успішно завершені. Інші знаходяться на стадії судового розгляду. В області є три адвокати-посередники, які уповноважені брати участь у реалізації проєкту. Одна з них, Олеся Сідун поділилася власним досвідом щодо проведення медіації з неповнолітніми.

У межах заходу було окреслено проблемні питання, основними з яких є: незацікавленість сторін кримінального провадження приймати участь у проєкті, обмежена кількість психологів, відсутність затверджених на рівні держави корекційних програм, спрямованих на виправлення неповнолітнього правопорушника.

20 серпня відбулася робоча зустріч працівників Регіонального та Ужгородського місцевого центру з надання БВПД із представником 94 прикордонного загону м.Чоп. Мета зустрічі - обговорення питань взаємодії щодо організації надання БВПД у встановлені законом терміни іноземцям і особам без громадянства, затриманим з метою ідентифікації та

забезпечення примусового видворення.

У заході взяли участь директор Регіонального центру з надання БВПД в Закарпатській області Василь Попадинець, заступник директора Лариса Фучко, начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Павло Марамигін, директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Михайло Давиденко, начальник відділу правопросвітництва та надання БВПД місцевого центру Марія Бецко та начальник відділу адміністративно-юрисдикційної діяльності штабу 94 прикордонного загону підполковник Сергій Курдельчук.

Також учасники зустрічі радилися щодо доцільності створення консультативного пункту доступу до безоплатної правової допомоги на території 94 прикордонного загону в м. Чоп - Чопське бюро правової допомоги.

23 вересня, з метою інформування та роз'яснення практичних аспектів реалізації пілотного проєкту щодо особливостей прийняття і оброблення повідомлень про випадки затримання осіб тощо, в Регіональному центрі відбулася робоча зустріч за участі представників органів Національної поліції України, Закарпатської обласної прокуратури та Державної прикордонної служби України.

Як зазначив директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець, відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 31 серпня 2021 року "Про запровадження пілотного проєкту щодо особливостей прийняття і оброблення повідомлень про випадки затримання

осіб, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою регіональними центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Закарпатській, Івано-Франківській, Одеській, Рівненській та Чернівецькій областях" Регіональний центр з надання БВПД у Закарпатській області бере участь у реалізації пілотного проєкту.

У зв'язку з цим, з 1 жовтня 2021 року усі повідомлення про затримання осіб на території Закарпатської області (про випадки затримання за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу, застосування адмінзатримання чи адмінарешту або обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою) від суб'єктів, уповноважених здійснювати затримання приймати, реєструвати та призначати адвоката шляхом видання доручення для надання безоплатної вторинної правової допомоги уповноважено Регіональний центр з надання БВПД у Чернівецькій області.

Учасники робочої зустрічі обговорили план заходів та взаємодії з метою ефективної реалізації пілотного проєкту на Закарпатті.

З метою обговорення реалізації нового мандату КМЄС та майбутньої співпраці, **21 липня** у Регіональному центрі з надання БВПД у Закарпатській області відбулася робоча зустріч за участі делегації Львівського регіонального представництва Консультативної місії Європейського

Союзу з реформування сектору цивільної безпеки в Україні.

Під час робочої зустрічі директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець ознайомив учасників зустрічі із системою безоплатної правової допомоги в регіоні, результатами діяльності, пріоритетами в роботі, зокрема щодо інформування громадян, забезпечення та якісного надання безоплатної правової допомоги клієнтам.

Улріка Гренерфорс розповіла про діяльність місії, яка відбувається на запрошення уряду України, головним завданням якої визначено надання допомоги в реформуванні сектору цивільної безпеки, до яких віднесено покращення діяльності і взаємодії судів, прокуратури, правоохоронних органів та системи БПД. Також вона поділилася досвідом провадження ряду проектів в Україні, один з яких реалізується з метою підтримки свідків, як учасників судового процесу. Така підтримка надається через сайт <https://prosvidok.info/> створений за підтримки Консультативної Місії Європейського Союзу в Україні.

Упродовж зустрічі сторони обговорили основні напрямки співпраці. Зокрема, йшлося про координацію дій, необхідність всебічної підтримки та участі у спільних заходах, консолідацію зусиль, які спрямовані на підвищення рівня правової свідомості людей, рівного доступу до прав та правосуддя незалежно від рівня їхніх матеріальних статків чи ступеня соціальної вразливості.

[1.3] Люди у територіальних громадах мають кращі можливості для реалізації своїх прав

Покращення доступу мешканців Ужгородщини до безоплатної правової допомоги та їхньої правової обізнаності – такою була мета робочої зустрічі директорів Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василя Попадинця та Ужгородського місцевого центру – Михайла Давиденка з головою районної ради Юрієм Фрінцко.

Упродовж зустрічі, яка відбулася **21 вересня**, йшлося про сприяння представників місцевої влади фахівцям центрів та бюро правової допомоги на Закарпатті у провадженні їхньої діяльності - забезпечення правовою допомогою від держави усіх, хто її потребує. Сторони домовилися про співпрацю, проведення спільних прийомів громадян та правопросвітницьких заходів. Адже така співпраця допоможе краще захищати порушені права та вирішувати свої життєві проблеми у правовий спосіб.

Довідково. До складу району згідно нового територіально-адміністративного поділу входять: Ужгородська, Чопська, Перечинська міські, Костринська, Ставненська, Дубриницько-Малоберезнянська, Тур'є-Реметівська, Баранинська, Великодобронська, Оноківська,

Сюртівська, Холмківська сільські, Великоберезнянська, Середнянська селищні територіальні громади.

18 серпня директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець провів робочу зустріч із головою Свалявської територіальної громади Юрієм Григою. Упродовж заходу йшлося про співпрацю органів місцевої влади та системи БПД, представлені бюро правової допомоги, з метою покращення доступу мешканців Свалявщини до правової допомоги, гарантованої їм державою, та захисту їхніх життєвих питань у правовому полі.

З метою обговорення шляхів співпраці задля реалізація пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», **17 серпня** відбулася робоча зустріч директора Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василя Попадинця та заступника директора Департаменту освіти, науки, молоді та спорту Закарпатської ОДА Михайла Шевері.

Учасники зустрічі обговорили можливість залучення шкільних психологів до роботи з неповнолітніми у рамках Програми.

Як наголосив М.Шеверя, така співпраця можлива і потрібна, за умови проходження психологами, які виявлять бажання долучитися до реалізації програми відновлення неповнолітніх, відповідного навчання та затвердження на рівні держави відповідних корекційних програм, спрямованих на виправлення неповнолітнього правопорушника.

Також у межах заходу сторони домовилися про те, що у разі потреби та за зверненням відповідних державних органів, шкільні психологи надаватимуть психологічну підтримку конкретному неповнолітньому правопорушнику у конкретному навчальному закладі.

[1.4] Система безоплатної правової допомоги є незалежною, клієнтоорієнтованою, інноваційною, ефективною.

У зв'язку зі змінами українського законодавства, що регулює земельні відносини, значно зросла потреба людей у правовій інформації. Зважаючи на це, система БПД долучена до реалізації проєкту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», який, зокрема, передбачає і покращення правової обізнаності громадян, посилення захисту їхніх прав у сфері земельних відносин.

Саме тому важливим напрямком діяльності фахівців центрів та бюро правової допомоги є підготовка якісних письмових консультацій на земельну тематику.

З метою покращення якості таких консультацій, **27 вересня** заступник директора Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Лариса Фучко та начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Павло Марамигін провели онлайнавічання з питань підготовки письмових консультацій із земельних питань для фахівців місцевих центрів та бюро правової допомоги на Закарпатті.

Учасники заходу дізналися як правильно та доступно підготувати письмові консультації, які помилки допускаються фахівцями при їх підготовці, а також отримали відповіді на питання.

23 липня директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець провів виїзне засідання Керівної ради на базі Мукачівського місцевого центру з надання БВПД.

У межах заходу були обговоренні важливі питання щодо діяльності центрів з надання БВПД у Закарпатській області у I півріччі 2021 року, ведення моніторингу надання адвокатами БВПД та виконання заходів з реалізації проєкту «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство».

Директори Ужгородського, Мукачівського та Хустського місцевих центрів поінформували про результати діяльності за I півріччя 2021 року, які значно покращилися порівняно з минулорічними показниками.

Директор Регіонального центру з надання БВПД наголосив, що особливу увагу слід приділити підвищенню якісних показників у роботі, ефективному представленню інтересів клієнтів у судах, проведенню моніторингу якості роботи адвокатів і працівників системи БПД, чіткому веденню документації та реалізації заходів в рамках проекту «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство». Значну увагу слід приділити реалізації проекту «Волонтери системи БПД», неухильному дотриманню фінансової дисципліни, виконанню планових завдань та доручень Координаційного центру з надання БПД.

Упродовж Керівної ради були обговорені й питання покращення взаємодії між центрами, обміну досвідом, позитивними практиками та напрацюваннями тощо.

За безоплатною правовою допомогою звертайтеся до найближчих центрів та бюро правової допомоги, або телефонуйте за єдиним контакт-номером системи БПД 0800213103 (цілодобово та безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів в Україні).

2 липня, з метою обміну досвідом та кращими практиками щодо реалізації Програми прискорення приватних інвестицій у сільське господарство, працівники центрів та бюро правової допомоги на Закарпатті взяли участь у засіданні круглого столу, який відбувся в Мукачеві.

Про стан реалізації проекту на Закарпатті присутніх

поінформував директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області області Василь Попадинець. Керівник наголосив на пріоритетності надання якісної правової підтримки із земельних правовідносин мешканцям краю. З вимогами та стандартами підготовки письмових консультацій учасників заходу ознайомив начальник відділу Регіонального центру Павло Марамигін.

Керівники центрів розповіли про свій досвід реалізації Програми приватних інвестицій у сільське господарство.

22 вересня в Ужгороді відбулася робоча нарада з адвокатами, які залучені до надання безоплатної вторинної правової допомоги на Закарпатті. Директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь

Попадинець поінформував учасників заходу Про запровадження пілотного проєкту щодо особливостей прийняття і оброблення повідомлень про випадки затримання осіб, адміністративного арешту, або застосування запобіжного заходу тримання під вартою регіональними центрами БВПД в Закарпатській, Івано-Франківській, Одеській, Рівненській та Чернівецькій областях.

Про забезпечення надання своєчасної, якісної та в необхідному обсязі безоплатної вторинної правової допомоги, як це передбачено п. 2 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про безоплатну правову допомогу». Дотримання вимог Стандартів якості надання БВПД присутнім розповів начальник відділу

забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Марамигін Павло Владиславович.

Питання укладення контрактів, звітування адвокатів, дотримання адвокатами умов договорів щодо вчасності звітування, прийняття, оформлення звітних документів висвітлила Гут Віра Петрівна, заступник начальника відділу фінансів, бухгалтерського обліку та звітності.

У межах наради відбулося обговорення актуальних питань, які виникають у процесі надання адвокатами безоплатної історичної правової допомоги клієнтам.

18 серпня д`иректор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області В.Попадинець та фахівці центру навідалися з моніторинговим візитом до Мукачівського місцевого центру. У рамках заходу поспілкувалися з фахівцями бюро, обговорили робочі питання, провели моніторинг діяльності та надали методичну допомогу з питань взаємодії з адвокатами та клієнтами, проведення правопросвітницьких заходів, взаємодії зі ЗМІ тощо.

Також представники Регіонального центру провели робочу нараду з працівниками Мукачівського місцевого центру з надання БВПД, у межах якої відбулося обговорення актуальних робочих питань.

Упродовж **5-6 серпня** представники Регіонального центру провели моніторинг роботи Міжгірського та Воловецького бюро правової допомоги та надали методичні роз'яснення щодо ведення документації, проведення

правопросвітницьких заходів та впорядкування інформаційних стендів.

Також упродовж **8-9 липня** заступник директора Регіонального центру Лариса Фучко та начальник відділу комунікації та правопросвітництва Оксана Дудаш провели моніторинг роботи Берегівського та Виноградівського бюро правової допомоги та проведення правопросвітницького заходу для працівників Вилоцької громади.